

De Mulder nummer 159 is uit

Geheel gewijd aan de dorpsmid.

Kwartaalblad De Mulder nummer 159 van Heemkring Molenheide is weer uitgekomen. Dit nummer 159 is geheel gewijd aan de dorpsmid; koperslagers en smederijen in Gilze-Rijen. De opening van *De Oude Smidse* achter 't *Oude Raadhuis* te Gilze was voor Walter de Vet de aanleiding om eens in de geschiedenis van de smederijen in de gemeente te duiken. Hij vertelt nu over een uitgestorven ambacht en verdwenen ambachtslieden, die met hamer en aambeeld creëerden, waar nu computers en machines voor nodig zijn.

Walter de Vet schrijft o.a.:

Het smidsvak was heel breed en we komen dan ook benamingen tegen als: grofsmid, fijnsmid, goudsmid, kachelsmid, wapensmid of hoefsmid. Ook beroepen als horlogiemaker en koperslager waren specialiteiten binnen het smidsvak. De dorpsmid was een grof- en hoefsmid die alle voorkomende werkzaamheden op het platteland verrichtte. Hij maakte en repareerde al het gereedschap van de boeren en deed belangrijke bewerkingen voor andere ambachtslieden in het dorp zoals de timmerman, wagenmaker en kuiper.

Advertentie uit het begin van de 20e eeuw

En verder: Hoefsmid ook veearts?

Al lezend over smeden kwam ik een interessant aspect tegen. In ieder dorp was het meestal een ervaren hoefsmid die over het vee dokterde. Meestal is het een nevenfunctie. Enkel bij Johannes van Son, grof- en hoefsmid in Gilze, staat in 1887 bij zijn overlijden veearts als beroep vermeld.

Hij vertelt verder over de klokkenmakers: Vanaf 1741 in Gilze wordt **Cornelis Adriaan Anssems**, 'orlogiemaker' die op Nerhoven woonde, belast met het schoonmaken, repareren en onderhouden van 'de horloge van de toren van Gilze' voor een bedrag van zes gulden per jaar. We komen later nog terug op de familie Anssems.

Hoefstal gebroeders Goeijers, Hoofdstraat 106 Rijen in 1950. Afgebroken voor toegang tot Pastoor van Bortelhof.

In het dorp Rijen wordt al in het midden van de 17e eeuw een smid genoemd. **Nicolaas Michielsen**, van beroep smid te Rijen, werd in 1654 belast met het 'clock ten Rije stellen en gadeslaan'.

Verder schrijft Walter over de familie Kin in Rijen:

In 1943 nemen zonen **Jan Kin** (1915-1988) en **Bernard Kin** (1916-1999) de zaak over en wijzigen de naam in Firma Gebr. Kin V.O.F. Het familiebedrijf heeft zich uitgebreid en men verbreedt zich in machinefabriek, stalen en aluminium ramen, constructiebedrijf, centrale verwarming en installatiebedrijf. Aanvankelijk vinden alle activiteiten plaats op Hoofdstraat 109 wat sterk wordt uitgebreid. In 1964 verhuist men naar de Rector Buijselstraat.

Wilt u de complete verhalen over alle smederijen lezen, dan kunt U De Mulder 159 bestellen bij Jac Kuijsters: Heuvelstraat 3, 5126 CM Gilze tel. 0161 - 45 18 30. Ook kunt u zich hier als lid van Heemkring Molenheide aanmelden, dan krijgt u het kwartaalblad gratis thuisbezorgd.

HvO